

Ing. Vladimír Šretr – daňový poradce

DAŇOVÁ INFORMACE

Informace o návrzích změn daňových zákonů od roku 2015

V současné době je ve poslanecké sněmovně Parlamentu ČR projednávána řada změn daňových zákonů, jejichž účinnost by měla být od 1.1.2015.

Za nejdůležitější sněmovní tisky lze považovat **sněmovní tisk č. 252** o změnách zákona o daních z příjmů a dalších navazujících zákonů a dále pak **sněmovní tisky č. 214 a 251** o změnách zákona o DPH.

Je třeba připomenout, že v r. 2011 byl schválen zákon č. 458/2011 Sb. o zřízení jedno inkasního místa, podle kterého mělo dojít ke změně řady ustanovení daňových zákonů od 1.1.2015. V návaznosti na současný vývoj je však sněmovním tiskem 252 navrhováno zrušení řady již dříve schválených změn dle zákona č. 458/2011 Sb. a to ke dni 31.12.2014, tedy ještě před nabytím účinnosti těchto změn vyplývajících ze zákon 458/2011 Sb..

Na základě tohoto zrušení příslušných ustanovení zákona 458/2011 Sb. by pak měly s účinností od 1.1.2015 platit ty změny daňových a dalších navazujících zákonů, které budou vyplývat z ustanovení projednávaných sněmovních tisků.

Sněmovní tisk č. 252 obsahuje více jak 290 změn zákona o daních z příjmů a řadu další změn daňových zákonů (silniční daň, zákon o rezervách, daňový řád, sociální a zdravotní pojištění, nemocenské pojištění a další).

Z nejdůležitějších změn **zákona o daních z příjmů** upozorňujeme již v současné době, tedy před definitivním projednáním a schválením tohoto zákona, na následující změny:

- V r. 2014 nebyl předmětem DPFO majetkový prospěch vyplývající např. z bezúročných půjček (od zaměstnavatele). Toto ustanovení § 3/4/j bude od r. 2015 zrušeno a majetkový prospěch bude opět předmětem daně z příjmu a proto se u zaměstnanců znovu zavádí v ustanovení § 6/9 ZDP určité osvobození majetkového prospěchu – viz další změny.
- Upřesňuje se mnoho ustanovení v § 4 ZDP ve věci osvobození od daně z příjmu fyzických osob (celkem 23 změn)
- Upřesňují se a mění se některá ustanovení osvobození příjmů od daně z příjmu ze závislé činnosti dle § 6 odst. 9 ZDP.
Zavádí se nový titul pro osvobození, a to osvobození majetkového příjmu vyplývajícího z bezúročných zápůjčky od zaměstnavatele za předpokladu, že jistina této zápůjčky nepřesáhne 300 000,- Kč. Ostatní majetkový prospěch již nebude od DP osvobozen.
- Upravuje se znění ustanovení § 7 odst. 6 týkající se zdanění autorských honorářů. Protože již nebude od r. 2015 možno zahrnovat srážkovou daň z těchto příjmů do vlastního daňového přiznání, ruší se povinnost plátce daně vystavovat na žádost daňového poplatníka příslušné potvrzení o sražené dani z těchto příjmů.

- V ustanovení § 7 odst. 7 písm. a) a b) ZDP (příjmy ze zemědělské činnosti a příjmy ze živnostenského podnikání) se zavádí maximální hranice paušálních výdajů a to u příjmů ze zemědělské činnosti (80% paušál) na max. částku 1 600 tis. Kč, a u příjmů z podnikání (60% paušál) na max. částku 1 200 tis. Kč.
Tyto paušální výdaje nebyly do roku 2014 vůbec limitovány.
- Upravuje se ustanovení § 13 o výpočtu daně u spolupracujících osob, podstata těchto výpočtů se proti roku 2014 zásadně nemění. Rozšiřují se však důvody, pro které nelze tento postup uplatnit, např. v případech úmrtí poplatníka.
- V ustanovení § 15 odst. 6 ZDP, které se týká snížení základu DP o hodnotu zaplaceného pojistného na životní pojištění se rozšiřuje o důvod neuplatnění této částky snižující základ daně, který zní:
„Od základu daně nelze odečíst tu část poplatníkem zaplaceného pojistného na soukromé životní pojištění, která je určena k investování s pojišťovanou negarantovaným plněním“.
- Jako nové ustanovení se doplňuje § 17b, který pojednává o zdaňování základních investičních fondů, je zde provedena definice základních investičních fondů
- V ustanovení § 19 týkající se osvobození od DPPO se upravuje ustanovení písm. zc), které se týká příspěvků provozovatelů FVE na likvidaci elektroodpadu. Tyto příjmy jsou osvobozeny od DPPO ze předpokladu, že tyto částky budou použity pouze na zpracování tohoto odpadu z FVE.
K těmto osvobozeným příjmům však není možno uplatňovat žádné další náklady na likvidaci odpadu z FVE ve smyslu ustanovení §25/1/i ZDP.
- Rozšiřuje se ustanovení § 19/1/zf ZDP- osvobozeným příjmem mateřské společnosti bude také příjem vyplývající z rozpuštění rezervního nebo obdobného fondu u dceřiné společnosti
- V ustanovení § 19b, který se týká osvobození bezúplatných příjmů od DPPO, se doplňují další dva tituly pro osvobození bezúplatných příjmů, a to příjem z nabytí vlastnického práva k pozemkům u bytových družstev a dále majetkový prospěch získaný do výše 100 000,- Kč od téže osoby v jednom zdaňovacím období.
- V ustanovení § 21d ZDP se upravuje a upřesňuje definice finančního leasingu. Současně je doplněno ustanovení o minimální době leasingu, která musí odpovídat době odpisování majetku dle § 30 ZDP, avšak u majetku zařazeného do 2.-6. odpisové skupiny se tato doba zkracuje o 6 měsíců.
- Doplnují se nová ustanovení § 21f ZDP o vkladech do svěřenských fondů, dále § 21g o minimální mzdě, § 21h o návaznosti na účetních předpisy a § 21i k dividendovým příjmům.
- K zásadní změna dochází v ustanovení § 23/3/a/12, které se týká **dodanění neuhrazených závazků**. Od roku 2015 se dosavadní lhůta rozhodná pro dodanění neuhrazených závazků zkracuje ze 36 měsíců na **30 měsíců**.

- Do položek zvyšujících základ daně dle ustanovení § 23/3/a se doplňuje nový bod, který se vztahuje k rozdílu cen sjednaných mezi spojenými osobami a cenami, které by byl sjednány mezi nespojenými osobami v obchodních vztazích. Toto ustanovení navazuje na ustanovení § 23/7 ZDP o cenách obvyklých.
- Jako nový důvod ke snížení základu daně dle ustanovení § 23/3/c se zavádí příjem ve formě peněžitého daru účelově poskytnutého na pořízení hmotného majetku, pokud o tomto příjmu poplatník účtoval v souladu s účetními předpisy do výnosů
- Upravuje se stylizace ustanovení § 23 odst. 6, které se týká nepeněžního plnění, které ovlivňuje základ daně.
- Rovněž bylo upraveno ustanovení § 23 odst. 7, které se týká odlišnosti cen sjednaných mezi spojenými osobami a cen, které by byly sjednány mezi nespojenými osobami.
- Pojmové i věcné úpravy byly provedeny i v ustanovení § 23a, které se týká převodu obchodního závodu na obchodní společnost, v ustanovení § 23b, který se týká výměny podílů v obchodních společnostech a v ustanovení § 23c o fúzích.
- Upravuje se závěrečné ustanovení § 24/2/b, které se týká neuplatnění zůstatkové ceny majetky při likvidaci majetku v souvislosti s novou výstavbou. Toto ustanovení se doposud týkalo pouze majetku odpisovaného dle ZDP, nově se od roku 2015 bude toto ustanovení týkat i zůstatkové ceny drobného majetku odpisovaného dle zákona o účetnictví, pokud bude i tento majetek likvidován v souvislosti s novou výstavbou.
- V ustanovení § 24 se doplňuje ustanovení o tom, že daňovým nákladem je i daň z nabytí nemovitých věcí zaplacená druhým z manželů, pokud byla prodávána movitá věc ve společném jmění manželů.
- Upravuje se ustanovení § 24/2/zc o možnosti uznat některé nedaňové náklady za náklady daňové. Doposud byly tyto náklady uznávány jako daňové do výše dosažených příjmů z těchto nákladů. Od r. 2015 je stanovena další podmínka pro daňovou uznatelnost těchto nákladů, a to že se musí jednat o náklady určené k přeúčtování jiné osobě nebo je tato osoba povinna uhradit tyto náklady na základě závazku nebo jiného právního předpisu.
- V ustanovení § 24/2 ZDP se doplňuje další položka daňových nákladů, a to pro poplatníky, kteří nevedou účetnictví. U těchto poplatníků bude od r. 2015 daňovým výdajem také výdaj na zřízení práva stavby, pokud není tento výdaj součástí vstupní ceny stavby, a to jen v poměrné výši vyplývající ze sjednané doby zřízení práva stavby na příslušné zdaňovací období.
- V ustanovení o odpisování majetku bylo z ustanovení § 30 odst. 10 bylo vypuštěno ustanovení o svěřenském fondu. Svěřenský fond tedy nebude moci od roku 2015 pokračovat v odpisování majetku započatého u původního vlastníka (odpisovatele).
- V ustanovení § 35ba, které se týká slev na dani na poplatníka, se ruší od r. 2015 omezení podle kterého nemohly slevu na dani uplatňovat pracující poživatelé starobního důchodu. **Od roku 2015 budou uplatňovat slevu na dani i pracující poživatelé těchto důchodů.**

- **V ustanovení § 35c se doplňují nové slevy na dani na druhé dítě ve výši 15 804,- Kč ročně a na třetí a každé další dítě ve výši 17 004,- Kč ročně.**
- V souvislosti se změnou částek slev na druhé a další děti bude umožněno i rodičům, kteří pečují o více dětí ve společné domácnosti, aby odpovídající slevy na děti uplatňoval např. jen jeden z rodičů, nebo aby si rodiče rozdělili uplatňování slev podle svých možností a dohody. Např. otec může uplatnit slevu na první a třetí dítě, matka může uplatnit slevu ve výši na druhé dítě, ale to vše musí být také řádně doloženo a prokázáno.
- Doplnují se a upravují některá ustanovení § 36 ZDP týkající se srážkové daně při vrácení emisního ážia, příplatku mimo základní kapitál nebo z rozpuštění rezervního fondu obchodních korporací
- Zásadně proti roku 2014 se mění ustanovení § 36 odst. 7, které se týká možnosti zahrnutí srážkové daně do vlastního daňového přiznání daňových rezidentů ČR. V r. 2014 se tato možnost týkala i odměn autorů, kdy odměna nepřesahovala částku 10 000,- Kč. Tato možnost je od roku 2015 zrušena a odměny autorů nepřesahující částku 10 000,- Kč budou podléhat pouze srážkové dani bez možnosti provedení zúčtování srážkové daně ve vlastním přiznání k DPFO daňového poplatníka. Tato možnost se bude týkat nadále pouze odměn vyplácených dle ustanovení § 6 odst. 4 ZDP, tedy dle dohod o provedení práce.
- V oblasti placení záloh měl být zákonem č. 458/2011 Sb. změněn způsob placení záloh od 1.1.2015 (viz bod 115 uvedeného zákona). Tato změna zákona o daních z příjmu je s účinností k 31.12.2014 zrušena (viz Část patnáctá sněmov. tisku č. 252) a tedy i nadále po 1.1.2015 bude platit dosavadní způsob placení záloh uvedený v § 38a ZDP.
Pouze se doplňuje do ustanovení § 38a odst. 2 ZDP, že zálohy neplatí také zůstavitel ode dne jeho smrti.
- Doplnuje se nové ustanovení § 38o, které je zvláštním ustanovením k pokutám za opožděné tvrzení daně. Pokud bude dílčí základ ze závislé činnosti vyšší jak 50 % celkového základu daně, tak se bude pokuta za opožděné tvrzení daně u DPFO snižovat na desetinu.
- Další nové ustanovení § 38p se týká problematiky daňového penále při dodatečném stanovení daně
- Další dvě nová ustanovení § 38v a § 38w se týkají nově zaváděné oznamovací povinnosti fyzických osob k příjmům osvobozených od daně, jejichž výše přesahuje 5 mil. Kč.
Za neoznámení uvedených osvobozených příjmů bude ukládána nová pokuta dle nového ustanovení § 38w.
- Mění se některé položky v zařazení majetku do odpisových skupin

- Závěrem problematiky daně z příjmu upozorňuji na řadu přechodných ustanovení, podle kterých je možné některé změny provedené ve prospěch daňových poplatníků použít již i za období roku 2014.

V **zákoně o rezervách a opravných položkách** jsou navrženy s účinností od 1.1.2015 následující změny:

- V ustanovení § 8a odst. 1 písm. b) se údaj o lhůtě 36 měsíců mění na **30 měsíců**, což znamená, že 100 % opravnou položku bude možno vytvořit již k pohledávkám, od jejichž splatnosti uplynulo 30 měsíců, tedy o šest měsíců dříve.

Tento nový postup k uplatnění 100% opravné položky k pohledávce lze uplatnit podle přechodných ustanovení změny zákona i na pohledávky, které mají stanovenou splatnost po 1.1.2014.

Řada změn bude provedena od roku 2015 také v ustanovení zákona 280/2009 Sb. – **daňový řád**. Z nejvýznamnějších navržených změn uvádíme:

- Bude zrušen odkladný účinek odvolání proti rozhodnutí o delegaci místní příslušnosti správce daně dle ustanovení § 18 DŘ
- Stejně tak bude zrušen odkladný účinek odvolání proti rozhodnutí o atrakci, tj. převzetí věci nadřízeným správcem daně od podřízeného správce daně, dle ustanovení § 19 DŘ
- V ustanovení § 148 DŘ se doplňuje další důvod pro přerušení lhůty pro stanovení daně. Podle nové změny lhůta pro stanovení daně nebude běžet také po dobu trestního stíhání pro daňový trestný čin související s touto daní.
- Bude zrušeno ustanovení § 157 odst. 7 DŘ, podle kterého mohl správce daně doposud upustit od předepsání úroku z posečkání, pokud by z ekonomických nebo sociálních poměrů daňového subjektu bylo možno dovozovat tvrdost zákona. Tato možnost správce daně již od roku 2015 nebude možná.
- Výše pořádkové pokuty, kterou je možno uložit dle ustanovení § 247 DŘ, se zvyšuje z dosavadních možných 50 000,- Kč až na 500 000,- Kč. Dále se doplňuje ustanovení, podle kterého lze pořádkovou pokutu ukládat i opakovaně.
- Doplnuje se další nové ustanovení § 247a DŘ, které zavádí další nové pokuty za nesplnění povinností nepeněžité povahy, které může ukládat správce daně. **Pokuta až do 500 000,- Kč může být uložena za nesplnění registrační, ohlašovací nebo jiné oznamovací činnosti, za nesplnění záznamní nebo jiné evidenční povinnosti. Pokutu 2 000,- Kč bude muset uhradit daňový subjekt, pokud učiní podání týkající se registračních údajů dle § 72 odst. 1 DŘ jinak než elektronicky!!!**

Kromě toho může být správcem daně uložena pokuta až **do 50 000,- Kč**, pokud nesplnění povinnosti elektronického podání závažně ztěžuje správu daní.

- V ustanovení § 252 odst. 2 bude zrušena věta, která omezovala uplatnění úroku z prodlení maximálně na dobu 5 let prodlení. Zrušením tohoto ustanovení nebude správce daně limitován žádnou lhůtou pro uplatnění úroků z prodlení a úrok z prodlení tak bude hrazen za všechna období až do úplného uhrazení dluhu, ke kterému se úrok z prodlení vztahuje.
- V oblasti řízení o prominutí daně nebo příslušenství daně se zavádějí nová ustanovení, a to
  - 1) Ustanovení § 259a DŘ, podle kterého bude daňový subjekt oprávněn požádat písemně správce daně o prominutí části penále, pokud byla daň uhrazena. Bude možno žádat o prominutí až 75 % penále. Žádost bude nutno podat do 3 měsíců od právní moci dodatečného platebního výměru, kterým bylo rozhodnuto o placení penále.
  - 2) Ustanovení § 259b DŘ, podle kterého bude daňový subjekt oprávněn žádat správce daně o prominutí úroku z prodlení nebo úroku z posečkané daně, pokud byla daň uhrazena. Tyto úroky mohou být prominuty zcela nebo částečně dle rozhodnutí správce daně.

Při uplatňování všech změn daňového řádu je nutno postupovat podle přechodných ustanovení vztahujících se k těmto změnám. Ve většině případů pak bude možno žádat o prominutí příslušenství daně až u případů, kdy příslušenství daně bylo vyměřeno až po nabytí účinnosti změn tohoto zákona – daňového řádu.

Další změny jsou připraveny v oblasti zákonů upravujících sociální, důchodové, zdravotní a nemocenské pojištění.

V oblasti daně z příjmu a dalších navazujících zákonů dojde také k významným změnám, které spočívají ve zrušení řady ustanovení o změnách zákona o daních z příjmu a dalších zákonů, které měly být provedeny s účinností až od 1.1.2015 na základě zákona 458/2011 Sb. o zřízení jednoho inkasního místa.

Sněmovním tiskem č. 252, který je nyní schvalován, má být řada těchto dosud neprovedených změn zákona o daních z příjmu a dalších zákonů zrušena ještě před nebytím jejich účinnosti, a to k 31. prosinci 2014. Jedná se mimo jiné o následující uvedené změny, které od 1.1.2015 nebudou platit:

- Zákon o DP nebude upravovat odvody z úhrnu mezd (část první, čl.I/1)
- Ruší se předpokládané nové celé znění ustanovení § 4 odst. 1 ZDP – osvobození od DP (část první, čl.I/3)
- Ruší se předpokládané změny v osvobození příjmů ze závislé činnosti dle § 6 odst.9 ZDP – (část první čl.I/9-12)
- Ruší se původní změny v oblasti příjmů z kapitálového majetku (část první čl.I/20)
- Ruší se původní snížení částky úroků z hypotečních úvěrů, které lze uplatnit jako položku snižující základ daně, ze 300 tis. na 80 tis., tím zůstává i pro rok 2015 v platnosti částka 300 tis. Kč (část první čl.I/28,147).

- Ruší se navrhovaná změna § 16 ZDP, podle které mělo dojít ke zvýšení DPFO z dosavadních 15 % na 19 % (část první čl.I/33)
  - Ruší se změny provedené v oblasti osvobození určitých příjmů od DPPO dle § 19 ZDP (část první čl.I/45,47-53)
  - Ruší se celé ustanovení § 19a ZDP, které se týká osvobození podílů od DPPO (část první čl.I/55)
  - Ruší se všechna ustanovení vztahující se k odvodům z úhrnu mez, které měly být součástí zákona o DP (část první čl.I/74 a další)
  - Ruší se původní omezení pro uplatnění slevy na dani dle § 38ba ZDP při překročení základu daně nad 48násobek průměrné mzdy – toto omezení nebude platit (část první čl.I/95)
  - Ruší na původně schválený odlišný způsob placení záloh na DPPO, který vyplýval z novely ustanovení § 38a ZDP, nadále budou placeny zálohy dosavadním platným způsobem (část první, čl. I/115)
  - Ruší se všechny ustanovení týkající se odvodu z úhrnu mezd, která byla zavedena v ustanoveních § 39c - § 30q původního zákona 458/2011 Sb. (část první, čl. I, bod 155)
  - Ruší se dříve schválené ustanovení daňového řádu týkající se společné evidence daní na společném daňovém účtu (část druhá, čl. III/29-31)
  - Dále se ruší dříve schválené změny zákonů o sociálním, zdravotním, důchodovém a nemocenském pojištění, o úrazovém pojištění zaměstnanců, které byly schváleny v souvislosti se zřízením jednoho inkasního místa, neboť projekt jednoho inkasního místa nebude nyní realizován (část desátá, jedenáctá, dvanáctá, třináctá, čtrnáctá a patnáctá, různé body)
  - Ruší se dále původní vyhlášené změny občanského soudního řádu, zákona o České obchodní inspekci (část dvacátá první a dvacátá druhá)
  - Ruší se původní vyhlášené změny zákona o účetnictví provedené v ustanovení § 18/1/c, které měly navazovat na zřízení jednoho inkasního místa (část dvacátá pátá)
  - Dále se ruší všechny vyhlášené změny zákona o bankách, celního zákona a zákona zpravodajských službách (část dvacátá sedmá, část dvacátá devátá, část třicátá).
  - Také se ruší některé změny schválené zákonem 458/2011 Sb., které se týkají zákona o spotřební dani (část padesátá pátá) a měly navazovat na problematiku jednoho inkasního místa
  - Rovněž byla zrušena změna trestního zákoníku, vztahující se k neprovedeným odvodům pojistného za zaměstnance ze strany zaměstnavatelů (část šedesátá devátá)
- Kromě výše uvedených změn, které určitým způsobem souvisí se změnou daňových zákonů, byla zrušena i některá další ustanovení změn zákonů, které měly navazovat na zřízení jednoho inkasního místa.

Vzhledem k tomu, že změny zákona o DPH jsou řešeny samostatnými materiály, které jsou v Poslanecké sněmovně projednávány na základě samostatných sněmovních tisků, bude ke změnám zákona o DPH zpracována samostatná informace

Ing. Vladimír Šretr – daňový poradce

V Ústí nad Labem 8.8.2014